

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000
ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

จากหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับประจำวันที 4 เดือนเมษายน พ.ศ.2559 หน้า 4 มูลค่าข่าว 592,289.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

‘แม่แจ่มโมเดล’

สาบต้นตอทำลายป่า หมอกควัน

เ ็นเวลานับ 10 ปีที่ปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ ที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างวันที่ 15 ก.พ.-15 เม.ย.ของทุกปี หรือเรียกขานในช่วง 80 วันอันตราย ได้กลายเป็นปัญหาหนักหน่วงระดับชาติ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ แม้ที่ผ่านมาจะมีการรณรงค์ให้หยุดการเผาแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ผลแต่อย่างใด แต่ในช่วง 30 วันแรกของปี 2559 ที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้สร้างความประหลาดใจอย่างเหลือสิ้น เพราะจุด Hot spots ที่มีการตรวจจับได้ในช่วงนี้ สามารถวัดได้แค่ 9 จุด ลดลงลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่วัดได้ถึง 239 จุด ละไรเป็นสาเหตุที่ทำให้อำเภอแม่แจ่ม ที่ครองแชมป์มีจุด Hotspots มากที่สุดร่วม 10 ปี กลับเป็นอำเภอที่มีอัตราการเผาไร่ปัญหาหมอกควันน้อยที่สุดในขณะนี้

ที่ผ่านมามีการจับว่าจำเลยของสังคมนี้ก็คือเกษตรกรปลูกข้าวโพด ซึ่งมักจะเผาตอซังข้าวโพดหลังเก็บเกี่ยว ด้วยความเชื่อที่ว่าจะทำให้ดินดี และเป็นการลดต้นทุนแรงงานการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกรอบใหม่ และอำเภอแม่แจ่มก็เป็นแหล่งปลูกข้าวโพดที่ใหญ่ที่สุดในเชียงใหม่ พื้นที่ 1 แสนไร่ จากจำนวนพื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งของจังหวัดจำนวน 1.8 แสนไร่ การปลูกข้าวโพดจึงเป็นอาชีพหลักของคนแม่แจ่ม เป็นเส้นเลือดใหญ่หล่อเลี้ยงชีวิตของคนทั้งอำเภอ ส่งผลให้สภาพพื้นที่ที่เป็นภูเขาถึง 70% ปัจจุบันกลายเป็นเขาหัวโล้น และเป็นไร่ข้าวโพดไปตลอดทุกฤดู

จุดเปลี่ยนของการเสียชีวิตในอำเภอแม่แจ่ม เริ่มขึ้นเมื่อมีการยุติโครงการ “หมู่บ้านปลอดเผา” ขึ้น 2 หมู่บ้าน คือ ต.แม่บงคร และ ต.แม่ทับทิม ทั้งสองหมู่บ้านกินพื้นที่ประมาณ 1,500 ไร่ โดยมีเหตุผลเบื้องต้น นายอำเภอแม่แจ่ม ชี้บทนำที่เป็นแกนกลาง ประสานความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ชาวบ้าน และเอกชน คือ บริษัท เครื่องจักรกลไคยท์ จำกัด (มหาชน) ผลักดันให้ชาวบ้านหยุดเผาตอซังข้าวโพดของชาวบ้าน

นายอำเภอแม่แจ่มกล่าวว่า อำเภอแม่แจ่มมีพื้นที่ประมาณ 1.7 ล้านไร่ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง 70% ที่ราบเชิงเขา 20% และพื้นที่ราบเพียง 10% เท่านั้น แต่ก่อนแม่แจ่มถือว่าเป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์ เพราะเป็นแหล่งต้นน้ำ โดยลำน้ำแม่แจ่มเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำปิง 40% แม่น้ำเจ้าพระยา 17% ประชาชนที่อยู่อาศัยมีเอกสารสิทธิครอบครองที่ดิน ทั้ง นส.3 นส.3ก สปก.4-01 นิคมการเกษตรเพียง 1.40% คิดเป็นพื้นที่รวมประมาณ 23,815 ไร่ และมีการสำรวจของภาคไทย พบว่ามีชาวบ้านที่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติประมาณ 4.3 แสนไร่ ซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิถือครองที่ดิน

“ทุกคนรู้ว่าเป็นเพราะคนแม่แจ่มเป็นคนเผา ทำให้หมอกควันเยอะ ขนาดเครื่องบินยังลงจอดไม่ได้ ต้องบินกลับกรุงเทพฯ ทุกคนโกรธข้าวโพด โกรธว่าคนแม่แจ่มไม่เข้าใจภาษามนุษย์หรือยังโตแต่ทั้งหมดเป็นความไม่เข้าใจในบริบทของปัญหาที่มีอะไรมากกว่าข้าวโพด” นายอำเภอทดผลกล่าว

ภาพเขาค้อโล้นที่แม่แจ่ม

ซึ่งหมายถึงเป็นผู้รุกรานป่า ที่ผ่านมามีการใช้มาตรการทางกฎหมายกับชาวบ้าน และเรื่องนี้เป็นปัญหาเรื้อรังมานาน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ชาวบ้านเกิดความไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่รัฐ และลุกลามไปถึงปัญหาการไม่ให้ความร่วมมือหยุดเผา ทำให้การแก้ปัญหาหมอกควันกลายเป็นเรื่องซับซ้อนที่ยากแก้ไขมาโดยตลอด

ที่ผ่านมามีความพยายามคลี่คลายปัญหาสิทธิครอบครองที่ดิน แต่

ก็ดำเนินไปอย่างล่าช้า มีการดำเนินโครงการการใช้ที่ดินตามแนวพระราชดำริ ให้สิทธิแก่ประชาชนในแม่แจ่มใช้ไร่ประโชนทำกิน ซึ่งนำร่องที่ตำบลบ้านทับ หลักการสำคัญของโครงการคือ การแยกพื้นที่ป่า พื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัยให้ชัดเจน และให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้อง การจัดสรร มีการปักหลักหมุดแนวสิทธิ์

ทำไมปัญหาการถือครองสิทธิ์ที่ดิน จึงโยงไปถึงปัญหาหมอกควัน นายอำเภอแม่แจ่มชี้ว่า เป็นเวลานานแล้ว ชาวแม่แจ่มไม่มีทางเลือกในการประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกจากการปลูกข้าวโพด เนื่องจากสภาพพื้นที่ของแม่แจ่มแต่เดิมเป็นป่าเต็งรัง ป่าแพะ เป็นภูเขาถึง 70% พื้นที่ส่วนบนและล่างเท่านั้นที่มีน้ำ ส่วนบริเวณตอนกลางที่เป็นภูเขา น้ำเข้าไปไม่ถึง ที่ผ่านมามีการแนะนำให้ชาวบ้านปลูกข้าวโพด จากบริษัทเอกชน ชาวบ้านจึงยึดเป็นอาชีพหลัก เพราะข้าวโพดเป็นพืชใช้น้ำน้อย รอน้ำจากหน้าฝนเพียงอย่างเดียว ก็สามารถอยู่รอดได้แล้ว ผลจากการปลูกข้าวโพดซึ่งทำให้ชาวบ้านมีรายได้ชัดเจน มากกว่าการหาของป่า หรือปลูกพืชชนิดอื่น ส่งผลให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อขยายพื้นที่ปลูกข้าวโพดมากขึ้นเรื่อย ๆ จนแม่แจ่มกลายเป็นเขาคั่วโล้น ป่าถูกทำลายแทบไม่เหลือ

“ปัญหาการเผา และหมอกควัน มาจากโครงสร้างพื้นฐาน คนบนดอยคุณภาพชีวิตต่ำมาก ไม่มีน้ำ ไม่มีไฟฟ้า ข้าวโพดเพียงอย่างเดียวเป็นคำตอบในชีวิต เป็นความหวังเดียวของพวกเขา คนจนแค่เงินร้อยเงินพันก็เป็นสิ่งมีค่ามาก พอมาได้เงินแสน ข้าวโพดจึงเป็นทางออก ปัญหาการเผา และหมอกควันคือปลายเหตุ แต่สาเหตุหลัก สะท้อนความไม่เป็นธรรม ความไม่เท่าเทียมกันในการพัฒนา และสะท้อนความไม่เข้าใจปัญหาเชิงพื้นที่ในช่วงที่ผ่านมา ทำให้การพัฒนาแก้ปัญหาต่างๆ จึงเป็นไปได้”

ทศพลกล่าวอีกว่า ปัญหาการเผาและหมอกควันจากการเผามาถึงจุดสูงสุด เมื่อเกิดเหตุการณ์ปัญหาหมอกควันในปีที่แล้ว เครื่องบินไม่สามารถลงจอดได้ที่สนามบินเชียงใหม่ ประมาณ 4 เที่ยวบิน เหตุการณ์ครั้งนั้นคนในเมืองพากันโทษคนดอยว่าเป็นสาเหตุ ซึ่งจุดนี้ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันมากยิ่งขึ้น

“ทุกคนรู้ว่าเป็นเพราะคนแม่แจ่มเป็นคนเผา ทำให้หมอกควันเยอะ ขนาดเครื่องบินยังลงจอดไม่ได้ ต้องบินกลับกรุงเทพฯ ทุกคนโกรธข้าวโพด โกรธว่าคนแม่แจ่มไม่เข้าใจภาษามนุษย์หรือยัง แต่ทั้งหมดเป็นความไม่เข้าใจในบริบทของปัญหาที่มีอะไรมากกว่าข้าวโพด” นายอำเภอทศพลกล่าว

นายอำเภอแม่แจ่มกล่าวอีกว่า ทางออกของการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนอยู่ที่รัฐต้อง “ปลดล็อก” ที่ดินที่ทำกิน และแยกพื้นที่ป่า กับพื้นที่ทำกินพื้นที่ที่อยู่อาศัยให้ชัดเจน และทำมาตรการ “แม่แจ่มโมเดล” ทวงคืนผืนป่า 14% แบ่งเป็นการทวงคืนพื้นที่ใช้ประโยชน์หลังปี 2554 จำนวน

86,359 ไร่ แล้วปลูกต้นไม้ 17 ล้านต้น ทวงคืนพื้นที่ใช้ประโยชน์ระหว่างปี 2545-2554 จำนวน 161,706 ไร่ หรือประมาณ 9.5% ปลูกต้นไม้ 2.4 ล้านต้น ส่วนพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ก่อนปี 2545 หรือจำนวน 213,462 ไร่ คิดเป็น 12.5% มอบสิทธิ์ที่ทำกินให้กับชาวบ้าน โดยรัฐเป็นผู้ลงทุน

ทศพล เตือนอุดม นายอำเภอแม่แจ่มคนปัจจุบันที่กำลังผลักดันให้แม่แจ่มเป็นโมเดลต้นแบบการแก้ปัญหาที่ทำกิน และหมอกควันในภาคเหนือ

ระบบชลประทานให้ พร้อมกับส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชชนิดอื่นแทนข้าวโพด

“เป็นการทวงคืนที่ไม่ได้ไล่ชาวบ้านลงจากเขา แต่เป็นการดำเนินการตามแนวพระราชดำริของในหลวง ให้ชาวบ้านอยู่อาศัยในพื้นที่เดิม ที่ได้รับการจัดสรรใหม่ ชาวบ้านมีสิทธิ์เก็บกินพืชไร่ ไม้ผลที่เพาะปลูกได้ แต่ขณะเดียวกัน ชาวบ้านจะต้องปลูกไม้โตเร็ว และไม่ขนาดใหญ่ในพื้นที่ วิธีการนี้คือฟันฟูป่า และฟันฟูคนต้นน้ำไปพร้อมๆ กัน และการแยกที่ทำกินกับที่ป่าชัดเจน มีข้อดีตรงที่ จะรู้ได้ทันทีถ้ามีการบุกรุกป่า และถ้าไม่ทำเรื่องจัดสรรที่ดิน ปัญหาจะหมักหมมต่อไป ซึ่งการแก้ปัญหาจะดูแลครบทุกหมายอย่างเดียวกันไม่ได้ ต้องดูความเป็นจริงด้วย”

นายอำเภอแม่แจ่มกล่าวว่า ขณะนี้ทางอำเภอแม่แจ่ม และ

กระทรวงมหาดไทย ได้ประสานไปยังกรมป่าไม้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อผลักดันการแก้ปัญหาที่ดิน
ซึ่งควรรยึดหลักความเป็นจริง และความ
จริงใจ เพราะหากไม่ยึดข้อเท็จจริงก็
จะไม่เป็นธรรม เพราะคนที่อยู่อาศัยมา
100-200 ปีแล้ว ก่อนที่จะมีการประกาศ
กฎหมายป่าสงวน โดยอาจต้องมีการแก้
กฎระเบียบการใช้ที่ดิน เพราะถ้าหากยึด
ตามกฎหมาย คนก็ต้องออกจากพื้นที่กัน
หมด แล้วถ้าออกแล้วเขาจะไปไหน เป็น
เรื่องที่ต้องคิด ซึ่งการแก้ปัญหา

แม่แจ่มโมเดล จะเป็นต้นแบบ
ให้กับพื้นที่อื่นๆ ด้วย

“การแก้ปัญหาถ้าไม่
เป็นธรรม ก็ไม่มีความยั่งยืน
ตามแผนแม่แจ่มโมเดล จะมี
ระยะเปลี่ยนผ่าน 5 ปี หลัง
จากนั้นเชื่อว่า การปลูก
ข้าวโพดจะลดลง แต่ทั้งหมด
ต้องมีการส่งเสริมอาชีพ
ปลูกพืชชนิดอื่นๆ ทำเกษตร
อินทรีย์ ปลูกกาแฟ และทำใน
รูปแบบประชารัฐ มีราชการ
เอกชน และคนในชุมชนช่วย
กันพัฒนา แต่ระยะแรกแก้
ปัญหาเขาหัวโล้นอาจต้องทำ
พื้นที่นาร่องให้เกิดขึ้นก่อน”

นายอำเภอกล่าว

ด้านเดโช ไชยทัฬห ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ภาค
เหนือ) กล่าวว่า ปัญหาแม่แจ่มคือการจัดการที่ทำกิน กับพื้นที่ป่าไม้ ที่ยัง
ไม่สามารถแยกแยะ และกำหนดให้ชัดเจน เป็นปมปัญหาที่เรื้อรังมานาน
ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาเชิงระบบได้ ที่ผ่านมาโดยกรมป่าไม้ จังหวัด
เชียงใหม่ มีงบประมาณในการสำรวจเพื่อจัดทำขอบเขตที่อยู่อาศัย ที่
ทำกินกับพื้นที่ป่าไม้ให้ชัดเจนได้เพียง 2,000 แปลง หรือประมาณ 10
หมู่บ้านต่อปีเท่านั้น แต่เชียงใหม่มีพื้นที่มากถึงประมาณ 1,600 หมู่บ้าน
ซึ่งต้องใช้เวลาประมาณ 160 ปี

“วันนี้ชาวบ้านตื่นตัวในเรื่องนี้ และเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น
เกิดจากการร่วมมือรูปแบบประชารัฐ การป้องกันการเผา หรือการชิง
เผา หากทางเอว้ลสุดจากข้าวโพดไปทำอย่างอื่น ซึ่งตรงนี้นับว่าเป็นจุด
เริ่มต้นของการร่วมมือที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ ที่

จะนำไปสู่ความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไป
กับการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด สำหรับการขยายพื้นที่รุกป่า
นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ชาวบ้านปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและอาชีพ และ
สร้างพื้นที่ป่าให้ชาวบ้านสามารถสร้างรายได้จากป่าได้ น่าจะเป็นคำ
ตอบของสังคมไทย”

ลูพจน์ ริแจ่ม นายกเทศบาล ต.ท่าผา อ.แม่แจ่ม ในฐานะ
ตัวแทนประชาชนแม่แจ่ม กล่าวว่า การพูดคุยเป็นทางออกส่วนหนึ่ง
ของการก้าวไปสู่การแก้ปัญหาที่แท้จริง ส่วนการคืนพื้นที่ จะมีวิธีการ
อย่างไร ต้องพูดคุยกับรัฐให้ชัดเจน ในเรื่องการจัดสรรพื้นที่ ซึ่งจะทำได้
คนอยู่กับป่าได้ ถ้าไม่มีการจัดสรรพื้นที่ให้ชัดเจน ชาวบ้านก็ยังคงอาศัย
อยู่ในป่า จะขับไล่ไล่ส่งไม่ได้ เพราะอยู่มานานแล้ว.

60 วัน

15 ก.พ. 59 - 15 เม.ย. 59

ห้ามเผาป่า

ห้ามเผาใบไม้

ห้ามเผาไร่นา

ฝ่าฝืนมีโทษ

ทั้งจำคุกและโทษปรับ

ที่ทำการปกครองอำเภอแม่แจ่ม

‘ซีพี’ ยื่นมือช่วย ‘หยุดเผา’

ท ี่หลังจากโดนกระหน่ำว่าเป็นผู้ร้าย ต้นตอปัญหาหมอกควัน ในจังหวัดเชียงใหม่ ชาวแม่แจ่มได้เริ่มแก้ปัญหาหยุดยั้งการเผา แก้ปัญหาหมอกควันอย่างจริงจัง เพื่อลบล้างค่าลบประมาท โดยมีการตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันแม่แจ่มขึ้น โดยมีนายอำเภอทศพล เพื่อนอุดม นายอำเภอแม่แจ่มเป็นแกนกลางประสานงานระหว่างภาครัฐกับเอกชน และชุมชนในพื้นที่ โดยเรียกการดำเนินงานว่า “ประชารัฐแม่แจ่ม”

การดำเนินการหยุดเผาเริ่มขึ้นเมื่อประมาณปลายปีที่แล้ว ได้มีการทยอยทำความเข้าใจกับชาวบ้าน และให้ปรับเปลี่ยนวิถีกำจัดตอซังข้าวโพด ด้วยการใช้น้ำจุลินทรีย์ราไปที่ต้นข้าวโพดที่แห้งตายในช่วงประมาณปลายหน้าฝน หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต ซึ่งในดินยังมีความชื้น โดยจุลินทรีย์จะทำหน้าที่ค่อยๆ ย่อยสลายต้นข้าวโพด และกลายเป็นปุ๋ยกรดอินทรีย์ในที่สุด วิธีการนี้ดีกว่าการเผา ซึ่งแต่ก่อนชาวบ้านเข้าใจว่าการเผาจะทำให้ดินดี ซึ่งเป็นความเข้าใจผิด เพราะความร้อนจะไปทำลายแร่ธาตุในดินตายหมด โดยมีพื้นที่เป้าหมายใช้จุลินทรีย์ 1.1 หมื่นไร่ มีการพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร และบริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพี เป็นเจ้าภาพหลัก

การหาทางลดปริมาณเชื้อเพลิง ซึ่งหมายถึงต้น เปลือก และซังข้าวโพด เป็นอีกมาตรการที่นำมาแก้ปัญหา โดยแม่แจ่มมีต้นตอ ใบ ข้าวโพด 6 หมื่นต้น รวมทั้งหาทางจัดการกับจุดไม่ หรือจุดเก็บ ซัง ใบ ข้าวโพด 36 จุด ปริมาณ 3.5 หมื่นตัน หาทางแปรสภาพให้ใบข้าวโพดกลายเป็นอาหารสัตว์ วัว ควาย ที่แต่เดิมชาวบ้านเลี้ยงแบบตามธรรมชาติ หากินเอง มากินเปลือกข้าวโพดที่ผ่านการหมัก ซึ่งมีคุณค่าอาหารเท่ากับหญ้าสด ส่วนซังข้าวโพดก็อยู่ระหว่างการดำเนินการทำเป็นเชื้อเพลิงถ่านหุงต้ม โดยมีนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ช่วยพัฒนาความรู้ นอกจากนี้ยังหาทางอัดใบข้าวโพดให้ได้ 1 แสกก้อน หรือ 2.5 พันต้น จำหน่ายให้เอกชน ที่เหลือขนให้โรงงานไฟฟ้าชีวมวลพื้นที่นอกอำเภอ

นอกจากนี้ ยังใช้มาตรการ “ชิงเผา” หรือการอนุญาตให้เผาได้ในช่วงก่อน และหลังช่วง 60 วันอันตราย แต่เกษตรกรผู้เผาจะต้องไปแจ้งกับเจ้าหน้าที่ในชุมชนก่อนว่าจะเผาในพื้นที่ใด เพื่อจะได้มีการเฝ้าระวังไม่ให้ไฟป่าลุกลาม ตลอดจนจะมีการเตรียมแนวกันไฟไว้ล่วงหน้า ซึ่งการชิงเผามีข้อดีตรงที่ จะไม่ทำให้ปริมาณหมอกควันหนาแน่น จนเกิดปัญหามลพิษทางอากาศหนาแน่นเหมือนปีที่ผ่านๆ มา

บริษัทซีพี เป็นภาคเอกชนรายใหญ่ที่รับซื้อข้าวโพดจากชาวแม่แจ่ม และเป็นบริษัทเอกชนรายแรกที่นำเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดมาให้ชาวแม่แจ่มปลูก ปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้น ทำให้ซีพีถูกมองว่า

ต้องมีส่วนรับผิดชอบ อภัยชนม์ วัชรสินธุ์ รองกรรมการผู้จัดการด้านประชาสัมพันธ์ ซีพี กล่าวว่า ปัจจุบันซีพีไม่ได้ทำการตลาดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์และส่งเสริมให้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในแม่แจ่มมานานหลายปีแล้ว เรียกได้ว่าไม่ได้มีข้าวโพดของเครือซีพีอยู่ในแม่แจ่มเลย การรับซื้อข้าวโพดจะผ่านไซโลขนาดใหญ่ในระดับภูมิภาค และรับซื้อข้าวโพดเฉพาะพื้นที่ปลูกไม่มกรุกป่า ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เพราะการนำผลิตภัณฑ์ไปขายต่างประเทศจะถูกตรวจสอบย้อนกลับ หรือที่เรียกว่า Traceability

ด้านจอมกิติ ศิริกุล ผู้บริหารโครงการพิเศษ บริษัท ซีพี กล่าวว่า จริงๆ แล้วในแม่แจ่มไม่ได้มีซีพีเพียงบริษัทเดียวที่รับซื้อข้าวโพด แต่มีบริษัทใหญ่ๆ หลายบริษัทที่รับซื้อด้วย ซีพีรับซื้อข้าวโพดที่แม่แจ่มเพียง 20% ของผลผลิต ส่วนการแก้ปัญหาการเผาต้น ซัง ใบ ข้าวโพดที่ผ่านมาซีพีได้พยายามแก้ไข โดยก่อนหน้านี้ บริษัทได้จัดเงินช่วยเหลือชาวบ้านที่ไม่เผา หลังคาเรือนละ 300 บาท แต่ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนวิธีการ โดยร่วมกับภาครัฐ และชุมชน ในรูปประชารัฐแม่แจ่มแก้ปัญหาการเผาและหมอกควัน รวมทั้งการไม่รับซื้อข้าวโพดถ้าไม่รู้จุดปลูกว่าอยู่ตรงไหน ทั้งนี้เพื่อหยุดยั้งการรุกพื้นที่ป่า นอกจากนี้ ซีพียังมีส่วนร่วมมาตรการป้องกัน มอบเงินทุนระดับหมู่บ้านและตำบล ตำบลละ 10,000 บาท หมู่บ้านละ 5,000 บาท หากไม่มีการเผา หรือลดการเผาลงได้ร้อยละ 20 จากปีก่อนอีกด้วย

“ซีพีเป็นจำเลยสังคม ทั้งที่ซีพีไม่ใช่เจ้าใหญ่ เราเข้าใจครั้นว่าทำโค่นแม่แจ่มต้องปลูกข้าวโพด เพราะในความเป็นจริงข้าวโพดคือบันไดตัวเดียวที่สร้างคุณภาพชีวิตให้กับเขา เพราะเขาขาดโอกาส บางคนซึ่งชีวิตไม่เคยจับเงินแสนเลย แต่ได้จับเมื่อได้ปลูกข้าวโพด เขาดีใจทั้งที่ยังไม่ได้คิดหักลบต้นทุนต่อไร่ ที่มีค่ายา ค่าปุ๋ย แต่สำหรับคนเมืองมองข้าวโพดเป็นสาเหตุของหมอกควัน” จอมกิติกล่าว และการนำเงินส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชทางเลือกให้กับชาวบ้านกำลังเป็นสิ่งซีพีกำลังดำเนินการ และมองว่าการปลูกกาแฟจะเป็นพืชที่มีศักยภาพ และปลูกแทนข้าวโพดได้

ด้านนายอำเภอแม่แจ่มกล่าวสนับสนุนซีพีว่า ซีพีมีความจริงจังในการแก้ปัญหาหมอกควันที่แม่แจ่มมาก ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินการต่อเนื่อง จริงจัง ขณะที่บริษัทเอกชนอื่นๆ แม้จะมีการเข้ามาช่วยแก้ปัญหา แต่ทำเป็นจุดๆ ไม่ต่อเนื่อง ทำให้ขาดพลังในการแก้ไขปัญหา

พ่อหลวงอุทธา สารินจา กำนัน ต.บ้านซำ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ กล่าวว่า ปัญหาการแก้ปัญหาหมอกควันที่ผ่านมา ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะเจ้าหน้าที่รัฐมารณรงค์ มาสั่งการให้ชาวบ้านหยุดเผา แต่ไม่บอกทางออกและวิธีการอื่นๆ ให้ นอกจากนี้ ชาวบ้านยังไม่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอีกด้วย พอมาถึงนายอำเภอทศพล เพื่อนอุดม มารับตำแหน่ง ได้เปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาใหม่ มีการรับฟังพูดคุยกับชาวบ้าน จึงเกิดการร่วมมือหยุดเผา.